

בעקבות ינוקא הולכת בתה **יהודית 2058** בת פרחח 783, שסיכמה תחלובה ראשונה בהפרש שנתי של 1766 חמ"מ.

קו אופייני לכל המשפחה הוא הגובה, הן בולטות מעל כל הפרות, וכן העטין הבנוי לתפארת, צמוד ומפותח בכל אגפיו. ככלל, המשפחה היתה מאד ידידותית ובעיקר יבוסית שנקשרה לחברנו רונן אישית אשר גידל אותה וגדל איתה מגן הילדים ועד שעוב את הרפת.

ס"ה התנובה בכל התחלובות היה 69,867, ההפרש החזוי 2425, ואומדן ההורשה 931. ההמלטה היתה ב-6.4.85, התחלובה השישית לא מסוכמת, היות וינוקא לא סיימה עדיין את השביעית. ד"ר שטורמן פנה אלינו בבקשה לבצע השתלת עוברים מינוקא, ונענו ברצון. הענין הסתכם בהריון אחד. אבל, כמו שהוזכר למעלה ינוקא ירשה מערכת רביה רגישה ולאחר שעברה את מבצע הפקת העוברים הנ"ל, היא דרשה 6 פעמים עד אשר התעברה בסופו של דבר ב-20.1.86 ולאחר מכן הפילה. בינתיים, תנובתה היומית התיצבה על כ-30 ק"ג חמ"מ, כך שאנו עדיין לא אומרים נואש.

אסון צ'רנוביל והחלב בישראל – אין מה לדאוג

(קטעי דו"ח, ע"פ הביוספירה ט"ז/3 דצמבר 1986)

ה. **ריכוז חומרים רדיואקטיביים בחלב**
חלב פרות נדגם משקיות חלב שנקנו ממחלבות תנובה וטנא. הדוגמאות נאספו בין התאריכים 20.5 – 3.6. במקרה אחד נדגם גם חלב ממחלבה לפני עיבודו. הערכים שנמצאו היו נמוכים יחסית ונעו בין 2 ל-15 בקרל לליטר (50–400 פיקוקירי/ליטר). לשם השוואה, באותה תקופה נמדד בצפון איטליה יוד-131 בחלב בריכוזים של 80–105 בקרל לליטר ובגרמניה 30–90 בקרל לליטר. (רמת החירום לזיהום יוד-131 בחלב נקבעה ברוב הארצות לערכים שבין 300–2000 בקרל לליטר.)
חלב עיזים נדגם במספר מקומות בארץ בתקופה שבין 6.5–2.6. עקב אופי התזונה של העיזים (מרעה טבעי) היו צפויים בחלב זה ריכוזים גבוהים יותר מאלה שנמדדו בחלב פרות. ואכן, הריכוזים שנמדדו הגיעו עד ל-80 בקרל לליטר. לשם השוואה, כיוון נמדדו בשבוע השני של חודש מאי ריכוזי יוד-131 בשיעורים שבין 100–400 בקרל לליטר בחלב פרות הניזונות ממרעה.

ז. **ריכוז חומרים רדיואקטיביים בבשר**
בחדשים יוני ויולי הובאו לממ"ג דוגמאות בשר עוף, בשר בקר ובשר כבש. כל הריכוזים שנמצאו היו נמוכים מאד, פרט למקרה אחד של בשר כבש שבו נמצא צזיום-137 בריכוז של 22 בקרל/ק"ג ורובידיום-103 בריכוז של 5.5 בקרל/ק"ג.

לראשונה מאז אסון צ'רנוביל מתפרסמים נתונים מהימנים על רמות הקרינה שנמדדו בישראל בעקבות הארוע. הממצאים נמסרו בדו"ח בשם: "דיגום סביבתי בישראל מאי-יוני 1986 לבדיקת השפעת התאונה הגרעינית בצ'רנוביל והערכת מנות הקרינה לאוכלוסייה", שיצא בתשרי תשמ"ז, אוקטובר 1986. הדו"ח הוגש למכון לחקר בריאות הסביבה במשרד הבריאות על-ידי המרכז למחקר גרעיני נחל-שורק, המחלקה לבטיחות קרינה. את העבודה ביצעו טוביה שלזינגר, תלמה בירן, עובדיה אבן, רולנד דוכן, יאיר שמאי, ז'אן קוך, אשר טל, ומירון ישראלי מהמרכז למחקר גרעיני בנחל שורק.

אנו מביאים קטעים מתוך הדו"ח המלא, המכיל 16 טבלאות נתונים וחמישה נספחים. הידיעות על התאונה הגרעינית שארעה בצ'רנוביל ב-26 באפריל 1986, פורסמו בעולם בליל ה-28.4.86 ולמחרתו. * ב-30.4.86 החלו בישראל בהפעלת תכנית לניטור סביבתי. המדידות בוצעו על-ידי המחלקה לבטיחות קרינה במרכז למחקר גרעיני (ממ"ג) בנחל שורק תוך קיום קשר מתמיד עם אגף הרישוי בועדה לאנרגיה אטומית ועם המכון לחקר בריאות הסביבה במשרד הבריאות.

* בקרל (Bq): יחידת רדיואקטיביות השווה להתפרקות אחת בשניה.
** פיקוקירי (pCi): 10^{-12} קירי.